

Legnagyobb kincsünk, a víz
Ismeretterjesztő a jó csapadékvíz-gazdálkodási
gyakorlatokról

**Települési környezetvédelmi
infrastruktúra-fejlesztések**

a helyi vízkár veszélyeztetettség csökkentése
és a környezeti káresemények megelőzése érdekében.

axolotsolutions.com

Dad település csapadékvíz- elvezetésének fejlesztése

a PETŐFI SÁNDOR utca térségében

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Dad Község Önkormányzata a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében
100 000 000 Ft Európai Unió támogatás segítségével
megoldja a település csapadékvíz-elvezetését!

A települést rendszeresen érik csapadék okozta károk, amely az utak és a vízvezető rendszerekben okozott károk mellett a magántulajdonú ingatlanokban is jelentős károkat okoz. A Petőfi és a Kossuth utcák által határolt családi házas és intézményi beépítésű terület védelme érdekében valósul meg a csapadékvíz-elvezetés fejlesztése.

A fejlesztés során cél a védendő belterületi értékek nagyvíz érkezése esetén, **szabályozott lefolyást biztosító záportároló kialakítása**. A tározóval a terület másik irányból érkező (Álomhegyi dűlő) csapadékait is befogadja, így mentesítve az Ivó-ér belterületi szakaszát. Dad Község Önkormányzata a település csapadékvíz-elvezetési problémáját a Petőfi utcai térségében úgynevezett. **száraz csapadékvíz záportároló építésével** oldja meg.

A tervezett záportározó un. száraz tározó, amely a tározási **időszak után kaszálóként hasznosítható**. A tervezett tározó a terep geodéziai adottságait kihasználva, méretezett szabad kifolyással oldja meg a tározást. A méretezési értéket meghaladó nagyvíz esetére **ár-apaszó műtárgy** kerül kialakításra. A tározó kivezető áteresze és az ár-apasztó műtárgy is **hordalékfogó ráccsal** épül.

A tervezett beruházás földművek, a csatlakozó árok szakaszok rendezése, csőátereszek, mederburkolatok és hordalékfogó rácsok építését igényli. A tározó becsült kapacitása 4000 m³. A tározóval a terület másik irányból érkező (Álomhegyi dűlő) csapadékait is befogadja, így **mentesítve az Ivó-ér belterületi szakaszát**.

A **fejlesztés során cél** a védendő belterületi értékek nagyvíz érkezése esetén, szabályozott lefolyást biztosító záportározó kialakítása. A tervezett átfolyós tározó a méretezett ürítő áteresz miatt a nagyvíz szabályozott, lassabb lefolyást biztosítja az Ivó-éren át.

Miért fontos vizeink védelme?

Jelenleg Földünk teljes vízkészlete 1,4 milliárd km³. Noha a Föld felszínének közel háromnegyedet részét víz borítja, ennek a hatalmas vízmennyiségnek **csak egy része használható fel az emberiség számára**. Merthogy a teljes vízkészlet 97 %-át a tengerek, óceánok teszik ki. Jórészt tehát emberi fogyasztásra alkalmatlan.

A teljes vízkészletből mindössze 0,5 % bolygónk becsült édesvíz-készlete. Könnyebben érzékelhető e csekély mennyiség, ha elképzeljük, **ezer vízcseppből csupán 3 cseppnyi víz édesvíz**. Mi több, ennek is a kétharmad része fagyott állapotban van jelen^{1;2}.

Az eltűnő vízbázisok és a népességszám növekedése miatt bekövetkező **vízhiány sajnos már az emberiség jelentős részét érinti**. Félelmetes belegondolni, hogy 2025-re (a WHO előrejelzése alapján) az emberek mintegy fele vízhiányos területeken fog élni³.

W. P. Lab

VÍZKÉSZLETÜNK **3 %-A**
ÉDESVÍZ, ÉS ENNEK
KÉTHARMADA
FAGYOTT ÁLLAPOTBAN VAN

A vízhiány egyik oka a mindenki számára érzékelhető klímaváltozás. A **klímaváltozás hatásai Magyarországon** is éppúgy észlelhetők, mint a világ többi részén, sőt, hazánk sajnos a legmagasabb sérülékenységi területbe tartozik^{4;5}.

¹ Szalkay Csilla: Édesvízért folyó konfliktusok a világban és kialakulásuk lehetőségei Magyarországon, 2004

² Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt.: A Föld vízkészlete, letöltve: 2020.11.

³ Tóth Judit: Klíma-apokalipszis: 2025-re a Föld lakóinak 2/3-a vízhiánnyal küzd majd, 2016.12.11

⁴ The United Nations World Water Development Report, 2014

⁵ Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata (Kötháló): A klímaváltozás hatásai, következményei, és az alkalmazkodás lehetőségei, 2011

Lya_Cattel
Getty Images

Szélsőséges időjárási jelenségek (pl. viharok, árvizek, földrengések, hurrikánok, hőség hullámok, erdőégések, aszályok, stb.) gyarapodnak, **kiszámíthatatlanná válik az időjárás**

Az invazív növényfajok és kártevők egyre ellenállóbbak, és ezzel **kiszorítják a haszonnövényeinket**

Termésveszteség, termés kiesés, paraziták okozta károk, ezáltal **költségesebb a gazdálkodás**

Az emberek számára veszélyes **betegségek, járványok** gyarapodnak, az UV-sugárzás erősödik, pollenek gyakrabban váltanak ki allergiát, a frontérzékenység erősödik

Egyes fajokat **fokozottan védenünk kell**, például a méheket a beporzás miatt

Mindnyájan ismerjük a sokat hangoztatott hatásokat, mint a jégsapkák olvadása, vagy a tengerszint emelkedése. Azonban a klímaváltozásnak számos olyan közvetett hatása is van, amit itthon, akár saját kertünkben, közvetlen környezetünkben is tapasztalhatunk.

Mindazonáltal, **hazánk az édesvíz készlet szempontjából szerencsésnek számít** a világ sok más országához képest. Magyarország területe ugyanis nem tartozik a vízhiánnyal érintett térségek közé. Itthon egyelőre ismeretlen a korlátozott vízhozzáférés fogalma.

Éppen ezért sem feltétlenül érezzük égetően fontosnak a vizeink védelmét. Mégis az, hisz vizeink (az esővizet is beleértve) által összeköttetésben vagyunk. Földünk összes területével. **Vizeink szennyezése, pazarló használata visszafordíthatatlan károkat okozhat, az ivóvíz csak részlegesen megújuló erőforrásunk.**

Mindannyiunknak egyéni felelőssége, hogy tudatosan kezeljük a vízfogyasztásunkat, és odafigyeljünk vizeink állapotára. Erre számos lehetőségünk van, akár a mindennapi rutin, a mezőgazdasági tevékenységek, vagy a fogyasztói döntéseink részeként is. Már akkor is sokat teszünk a **víz pazarlás elkerüléséért**, ha csak annyi vizet használunk mosáshoz, főzéshez, mosakodáshoz, amennyi feltétlenül szükséges, illetve, ha a háztartásokban keletkező szürkevizet újrahasznosítjuk.

Ezen túl, úgy tervezzük a mezőgazdasági munkálatokat, kertjeink gondozását, hogy az a **lehető legkevesebb fölösleges vizet használja** föl, például a csepegtető öntözés előnyben részesítése, az esőztető öntözés elkerülése, az esővíz gyűjtése, kút fúrása a vezetékes víz használata helyett, a gyakoribb talajlazítás, talajtakarás, vagy a növényeink elhelyezése (lejtőhelyzet kihasználása, bakok létrehozása) által.

A **tudatos vízfelhasználás** része a vizeink védelme, a víztakarékos életmód folytatása, mások ösztönzése a tudatosságra, vagy akár bizonyos termékek vásárlásának csökkentése is. Hisz, vannak olyan termékek, élelmiszerek, amelyek előállításához nagymennyiségű vízre van szükség. Például, egy olyan hétköznapi termék esetében, mint a teafilter. Egy csésze tea előállításához ugyanis 40 liter vízre van szükség. A legvízigényesebb termék listáját azonban a marhahús vezet; egy kilójához nem kevesebb, mint 16 000 liter víz szükséges.

Miért fontos a lakosok számára a csapadékvíz-elvezetés fejlesztése?

Hogyan járulhatunk hozzá a fejlesztéssel érintett helyi lakosként a hatékony vízgazdálkodáshoz?

Jövőbeli víz okozta károk elkerülhetők

A vizek helyben tartása fontos környezetünk tisztasága és védelme, a vízpazarlás elkerülése, és a hatékonyabb vízgazdálkodás érdekében. A beruházással elkerülhetők a jövőbeli víz okozta károk, és csökkenthető azok kialakulásának kockázata.

Tisztább és biztonságosabb környezet

Tisztább és biztonságosabb környezetet és szebb utcaképet ad. Ehhez azonban szükséges az is, hogy a városlakók a megépült, megújított csatornarendszert rendeltetés szerint használják, és gondozzák annak környezetét.

Hatékonyabb vízgazdálkodás

Ösztöni a helyi lakosokat a gondozott utcakép megtartására, a környezet tisztán tartására, és a vizek helyben tartásának fontosságára. Ezzel együtt, a hatékonyabb vízgazdálkodás módjaira is, mint a csapadékvíz gyűjtése és felhasználása a háztartásokban, kertekben, amely pénztárcakímélő és környezettudatos.

Mindig **tartsuk tisztán** a víz-elvezető árkokat!

Ápoljuk az **utcaképet**!

Minél **kevesebb vizet igénylő gazdálkodást** folytassunk, például otthonunkban használjuk újra a háztartási vizet, összegyűjtött esővízzel öntözzünk, vagy takarjuk a talajt a párologtatás csökkentése érdekében!

Ne öntsünk folyékony hulladékot, esetleg veszélyes hulladékot (permetlé, takarítószer stb.) az árokba, mert ez jelentős környezetszennyezést okozhat!

Ne gyomirtózzuk a csatornapartokat, rézsűket, mert a növényzet nélkül a csatorna könnyebben bemosódik, és a vízszállító képesség jelentősen csökkenhet!

Proactive Cleaners

**A projekttel, illetve a tervezett szemlé-
letformálási akcióval kapcsolatban
kérdés esetén az alábbi elérhetőséghez
fordulhatnak:**

**DAD KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATA**
<https://dad.hu/>
2854 Dad, Fő u. 21.
Tel.: (34) 470 025

